

Minnesanteckningar

ABM –IT

Landsarkivet Härnösand

9 mars 2004

Närvarande.

Ambjörn Lindahl, SVAR

Karl-Ingvar Ångström, Midälva Genealogiska

Kenneth Hänström, Landsarkivet Härnösand

Märta Molin, ABM Resurs

Niklas Edén, Sundsvalls minnen

Olle Burlin, Läns museet Västernorrland

Per-Erik Wik, Länsbiblioteket Västernorrland

Mötet inleddes med att Kenneth Hänström hälsade oss välkomna till HLA, samt med kaffe och smörgås. Samtalet rörde kommunikation över e-post, och dess för och nackdelar diskuterades.

Kenneth har via e-post skickat ut dokument vilka rör Riksarkivets dataelementkatalog, kategorilistor samt ISAD(G). Kenneth gick helt kort igenom dessa.

Kenneth gjorde oss övriga uppmärksamma på att EAD DTD började 1993 som ett projekt vid biblioteket vid University of California, Berkeley. Motivet var att ta fram datastandarder för arkiv, bibliotek och museer vad det gällde index, register, dokument etc.

Länk till hemsida rörande XML Encoded Archival Description (EAD):

<http://www.loc.gov/ead/ead.html>

Samtalet kom snart att handla om XML: XML (Extensible Markup Language) är en standard framtagen av det oberoende standardiseringsorganet W3C, för utbyte av data mellan olika system. Denna språkstandard skulle kunna vara ett område för ABM IT att samverka kring. Olle Burlin undrade då hur många som satt med gamla datorer och modem och därför skulle stängas ute från sökning mm. Mötesdeltagarna trodde dock inte att IT-samverkansgruppen måste identifiera en lägsta teknisk nivå för samarbetet. Fortfarande har ca 3 miljoner svenskar inte dator i hemmet. IT-gruppen bör istället fundera över för vilka man väljer att digitalisera och tillhandahålla information etc. via webben.

Vidare. Niklas Edén och Kenneth Hänström förordade EAD samt XML för att kunna tillhandahålla en gemensam in – och output. Något som diskuterades av mötesdeltagarna.

Per-Erik Wik informerade i sammanhanget om de standarder som används inom biblioteksvärlden, och där MARC 21 kommit att bli den internationellt rådande standarden. Dock arbetar BTJ fortfarande med sin egen dialekt MARC-BTJ. Per-Erik menade att utvecklingen och harmoniseringen sker på ett internationellt plan och att ABM IT gruppen därför bör koncentrera sig på dels erfarenhetsutbyte, dels på praktiska försök.

Ambjörn Lindahl gjorde oss uppmärksamma på SCB-kodernas betydelse i sammanhanget. Här uppstod en diskussion om de så över tid förändrliga geografiska gränserna, och de svårigheter detta medför.

Kenneth Hänström visad då via datorn hur WinTerra fungerar när det gäller att beskriva olika geografiska gränser och indelningar över tid. Kenneth började att för HLA:s räkning att utveckla RegTerra för att mer exakt kunna fastställa norrländska socknars judiciella, administrativa, ecklesiastiska samt militära indelningar över tid. Systemet används idag inom alla landsarkiv i Sverige. Denna standard är dock ett levande register, just med tanke på de föränderliga geografiska gränserna. I WinTerra har SCB-koderna (6 siffror) utökats med ytterligare 3 nollor, för att synliggöra sockenförändringar över tid.

Efter denna demonstration diskuterade mötesdeltagarna saker som:

- ?? Vad är bäst ur brukarperspektiv?
- ?? Hur kan man garantera största möjliga äkthet?
- ?? Vilken betydelse skulle det få om fler verksamheter utgick från arkivbildare?
- ?? Vad kan fritidsforskare bidra med när det gäller fördjupad information om t ex ett fotografi?
- ?? Vilken betydelse skulle en förstärkt arkivarietkompetens kunna komma att få för bibliotek och museer?
- ?? Hur söker vi? Vi har olika sökingångar, olika perspektiv.

Kenneth menade i sammanhanget att man i ett IT-samarbete måste försöka se bortom den egna verksamheten, för att kunna upptäcka det oupptäckta, det nya. Något som alla höll med om.

Vidare visade Niklas Edén hur databasen *Sundsvallsminnen* är uppbyggd. Han visade olika sökvägar och hur olika material är organiserat.

Ambjörn Lindahl informerade om delprojektet Läromedel inom Mål 1-projektet *Det skrivna kulturarvet*. Den pedagogiska delen innebär bland annat att man med hjälp av kartan vill skapa en attraktiv och visuell väg in till källmaterialet vid SVAR. Inom ramen för projektet arbetar man med digitaliserade generalstabskartor över Ångermanland, Medelpad och Jämtland. Vad det gäller ortnamn och gränser så har man arbetet utifrån RegTerra. Till kartorna har man kopplat information ur Rosenbergs ortslexikon (ca 68 000 poster). Från ortnamn på kartan har man kopplat information om olika arkivhandlingar vilka finns hos SVAR, många i *Digitala forskarsalen*. I projektet samverkar man bland annat med HumLab och MKC. Man försöker bygga en grunddatabas.

Mötesdeltagarna diskuterade här hur man skulle kunna koppla på ytterligare information till ovan beskrivna grunddatabas? Bland annat såg Olle Burlin stora möjligheter att växla upp museets fotodatabas genom att koppla geografiska data till denna grunddatabas. Och Niklas Edén menade att det skulle vara mycket spännande att även kunna haka på Sundsvallsminnen.

Karl-Ingvar Ångström gjorde oss dock uppmärksamma på de fällor som finns när man arbetar med geografiska koordinater, då dessa utmätts under olika tid och med olika tekniska förutsättningar.

Vidare diskuterade mötesdeltagarna vad som sker på den nationella nivån, när det gäller mer praktisk IT-samverkan. Alla ansåg det viktigt att vi håller oss a jour med vad som händer även på den nivån.

Då klockan närmade sig 12 beslutade deltagarna att ta del av museets databaser vid nästa träff. Man enades även kring att det är viktigt att ABM-IT-gruppen främst fungerar som ett forum för erfarenhetsutbyte vad det gäller IT inom ABM-sektorn i Västernorrland. Men att man dessutom bör försöka hitta gemensamma nämnare att samverka kring. Geografiska koordinater kändes efter dagens möte som ett naturligt fält att samverka kring. Och XML som ett fält att samverka kring när det gäller kommunikation tvärs databaser.

Mötesdeltagarna funderade om exempelvis samlingarna efter Tage Hedborg, som finns hos Landsarkivet, hos Länsmuseum och hos biblioteket skulle kunna vara ett material att testa IT-samverkan på? Även samlingar som Fornminnesföreningens fotosamling nämndes i sammanhanget.

Beslutades att hålla nästa möte med ABM-IT på Länsmuseum den 22 april klockan 09.00 - 12.00. Då ska Olle Burlin visa museets databaser, och vi fortsätter utbyta erfarenheter. Samtliga var överens om nyttan med att träffas, kommunicera kring olika problem och frågeställningar och på så vis stärka och förbättra ABM-samverkan vad gäller IT-relaterade frågor.

Dag som ovan, vid protokollet
Märta Molin